

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/141/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203221
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7620203221.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú Š. Q., I.. XX.XX.XXXX, bytom t.č. Centrum pre deti a rodiny Košice, Uralská 1, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťa rodičov: matky Z. G., I.. XX.XX.XXXX, Z. K. XX, XXX XX N. a otca Š. Q., I.. XX.XX.XXXX, Z. V. XX, XXX XX N., za účasti navrhovateľov T. J., I.. XX.XX.XXXX F. B. J., I.. XX.XX.XXXX, T. Z. B.. V.. Š. XXX/XX, X., G..Č.. XX I. L. D. G. G. XER, U. N., v konaní o zrušenie pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

Mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 16P/301/2017 - 126 zo dňa 14.05.2018 tak, že zrušuje pestúnsku starostlivosť manželov T. J., I.. XX.XX.XXXX F. B. J., I.. XX.XX.XXXX, nad mal. Š. Q., I.. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia podali dňa 26.06.2020 návrh, ktorým žiadali, aby súd zrušil ich pestúnsku starostlivosť nad mal. Š.I. z dôvodu, že celá rodina žije v F. a sociálny úrad od nich žiada rodičovské práva pri ohrození zdravia dieťaťa. Navrhovatelia majú k maloletej len rodičovské práva v bežných veciach, t.j. dieťa je v F. bez rodičov a môžu ju deportovať. Navrhovatelia nechcú, aby došlo k nepríjemnostiam, v zahraničí pracujú a žijú a maloletá nemá právo tam s nimi žiť.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy a zistil takýto skutkový a právny stav:

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 17.12.2020 uviedol, že navrhuje podanému návrhu vyhovieť, nakoľko navrhovatelia sa dlhodobo zdržiavajú v zahraničí a osobnú starostlivosť o maloletú nevykonávajú. Maloletá sa v súčasnosti na základe neodkladného opatrenia nachádza v Centre pre deti a rodiny Košice, pričom tunajším súdom sp.zn. 12P/65/2020 bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov.

4. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 12P/65/2020 súd zistil, že maloletej bolo nariadené výchovné opatrenie z dôvodu, že otec maloletej so svojou manželkou prejavil záujem o dcéru aj keď si uvedomoval, že dcéra ho nepozná. Odborný tím zariadenia bol pripravený poskytnúť dieťaťu pomoc pri budovaní prerušeného vzťahu s otcom, dohodli sa na stretnutiach otca a jeho manželky s dieťaťom v ich priestoroch. Maloletá je v procese adaptácie na nové prostredie, pričom sa už počas krátkej doby pobytu v centre dopustila opakovane krádeží. Vyžaduje si odborné vyšetrenia a pomoc, nevie čítať ani písať. Na prípadovej konferencii sa naplánovali aj úlohy pre otca, ktorý má upraviť svoje pomery tak, aby bol schopný zabezpečiť starostlivosť a potreby dieťaťa počas krátkodobých pobytov v jeho domácnosti v prípade, že sa ich vzťah bude pozitívne rozvíjať. Otec v čase konania prípadovej konferencie nebol

ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie, bol bez príjmu, žije len z príjmu svojej manželky, ktorá je poberateľkou dôchodku. Dňa 18.08.2020 bolo telefonicky zistené, že otec veľmi intenzívne denne do centra telefonuje a zaujíma sa o dcéru. Zatiaľ sa realizujú len stretnutia v priestoroch centra, maloletá sa im teší. Do budúca sú plánované aj krátkodobé pobyty maloletej v domácnosti otca, pokiaľ bude mať vytvorené vhodné podmienky.

5. Navrhovatelia sa pojednávania nezúčastnili, avšak svoju neúčasť ospravedlnili a požiadali, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov vyplýva, že mal. Š. Q. pochádza z rodičov Š. Q., I. XX.XX.XXXX, Z. N., V. XX, t.č. XX a Z. G., I. XX.XX.XXXX, G. Z. N.R., K. XX, naposledy B. XX, Košice, t.č. na neznámom mieste. Dieťa bolo zo starostlivosti rodičov vyňaté z dôvodu, že bolo ohrozené na živote a zdraví, nemalo zabezpečené ani základné potreby a umiestnené bolo do ústavnej starostlivosti. Pre nezáujem rodičov bolo hlásené do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť a po úspešných interakciách bolo dočasne zverené neodkladným opatrením do starostlivosti jej budúcich pestúnov, manželov J., uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/301/2017 zo dňa 10.10.2017. Súdne konanie o zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti sa právoplatne skončilo až 10.07.2019 rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/301/2017 zo dňa 14.05.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/360/2018 zo dňa 31.05.2019 z dôvodu odvolania otca, ktorý v priebehu konania uzavrel manželstvo s W. K. a chcel prevziať osobnú starostlivosť o dieťa, k čomu však nemal vytvorené podmienky a s dieťaťom nemal žiadny vzťah. Dňa 22.06.2020 tunajší úrad telefonicky kontaktovala pestúnka T. J. a uviedla, že dňa 23.06.2020 cestuje s maloletou dcérou X. a mal. Š. Q. na M.. Bude v domácej karanténe a po absolvovaní testu na COVID 19 sa mala dostaviť na tunajší úrad. Uviedla ďalej, že sa s manželom čoraz viac hádajú kvôli mal. Š.. On je zamestnaný v UK a prácu nechce nechať. V UK má už celá rodina legalizovaný pobyt. Vo vzťahu k maloletej rodinu navštevujú sociálni pracovníci. Pôvodne si mysleli, že je to z dôvodu priznania sociálnych dávok, v poslednom období však sociálni pracovníci riešili právny titul, na základe ktorého bola mal. Š. s rodinou J. v UK. Oni ako pestúni majú právo zastupovať maloletú v bežných záležitostiach a nie sú jej zákonnými zástupcami. Dokonca pri poslednom rozhovore so sociálnymi pracovníkmi sa hovorilo o repatriácii (deportácii ako to uviedla p. J.) maloletej na M.. Oni ako pestúni v súvislosti so zabezpečovaním pestúnskej starostlivosti nepoberajú na dieťa žiadne príspevky, tunajší úrad štátne sociálne dávky v zmysle platných predpisov zastavil s tým, že centrom záujmu pestúnov je UK, zakladá ho pracovný pomer p. J. a o dávky by mali požiadať v UK. Pokiaľ by tunajšiemu úradu predložili doklad o tom, že im dávky v UK nepriznávajú, dávky by im vyplatil ÚPSVaR Rožňava. P. J. úrad práce chcel poskytnúť pomoc zistením informácií o možnosti vstúpiť do komunikácie so sociálnymi pracovníkmi v UK ohľadom možnosti zotrvania mal. Š. s rodinou J. v UK. Na to p. J. reagovala, že takéto informácie si nežiada, s manželom sa rozhodli, že mal. Š. „vráti do CDR“, resp. podajú návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti. Nepripúšťala možnosť návratu maloletej do UK, informovala sa ohľadom doby trvania procesu umiestnenia dieťaťa do CDR. V UK je so sociálnymi pracovníkmi spolupráca náročná, potvrdenie o nepriznaní dávok je takmer nemožné od nich žiadať. Boli už z neustálych problémov frustrovaní a sledovanie rodiny sociálnymi pracovníkmi ich vyčerpávalo, spôsobovalo konflikty v rodine. Uvedomovali si veľkú zodpovednosť za mal. Š.G.. Počas sociálneho poradenstva ohľadom možnosti zotrvania dieťaťa v pestúnskej starostlivosti p. J. sa vyjadrila, že o tom predtým nechceli hovoriť, ale mal. Š. opakovane ukradla cenné veci, mobilné telefóny, iphon, zatiaľ to bolo v rámci rodiny, ale obávajú sa, že sa krádeže budú stupňovať. Vyžadovala si sústavný dohľad, v UK mala absolvovať vyšetrenie pre problémové správanie. Pestúni nevideli u nej napredovanie, sústavne jej bolo nevyhnutné pripomínať pravidlá v rodine, v spoločenskom styku. Rozhodli sa pre ukončenie pestúnskej starostlivosti. Š. o ich rozhodnutí mala vedomosť, rozumie anglicky a bola prítomná pri rozhovoroch so sociálnymi pracovníkmi UK. Tunajší úrad požiadala o súčinnosť pri prešetrení pomerov a príbuzných maloletej ÚPSVaR Košice. Zo správy vyplývalo, že rodičia ani ďalší príbuzní nemajú vytvorené podmienky k prevzatíu starostlivosti o dieťa, dieťa ich ani nepoznalo a nebol medzi nimi vytvorený vzťah, preto bolo aktuálne nevyhnutné zabezpečiť starostlivosť o dieťa ústavnou formou. Dňa 29.06.2020 úrad práce telefonicky kontaktovala pestúnka p. J. a uviedla, že disponuje negatívnym výsledkom testu na COVID 19. Uviedla, že na Okresný súd v Spišskej Novej Vsi už podala návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti o dieťa aj v mene svojho manžela. Ona sa s dcérou vracia do UK, preto je v záujme dieťaťa jeho dočasné umiestnenie do ústavnej starostlivosti. V súčinnosti s ÚPSVaR Košice bolo maloletej rezervované miesto v Centre pre deti a rodiny Košice, Uralská 1. Dňa 30.06.2020 sa pestúnka s mal. Š. dostavila na Referát poradensko-psychologických služieb tunajšieho úradu, kde

bola dieťaťu poskytnutá psychologická pomoc a poradenstvo za účelom uľahčenia jeho odchodu z pestúnskej rodiny. Dieťa nekomunikovalo, zo stretnutia bolo zrejme, že vzťah medzi ním a pestúnskou rodinou je narušený, napriek tomu si dieťa želalo zostať v rodine. Pestúnka trvala na jeho odchode z rodiny. Na tunajší súd kolízny opatrovník dňa 29.06.2020 podal návrh na vyňatie mal. Š. zo starostlivosti pestúnov a jej dočasné umiestnenie do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1, neodkladným opatrením. Súd návrhu vyhovel uznesením sp. zn. 7P/135/2020 zo dňa 03.07.2020, do zariadenia bola maloletá umiestnená dňa 07.07.2020. Dňa 21.07.2020 sa v priestoroch CDR Košice konala prípadová konferencia s cieľom naplánovania sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Prípadovej konferencie sa zúčastnil aj otec maloletej so svojou manželkou, W. Q., I.. XX.XX.XXXX. Otec prejavil záujem o dcéru, aj keď si uvedomoval, že dcéra ho nepozná. Odborní tím CDR bol pripravený poskytnúť dieťaťu pomoc pri budovaní prerušeného vzťahu s otcom, dohli sa na stretnutiach otca a jeho manželky s dieťaťom v priestoroch CDR. Mal. Š. bola v procese adaptácie na nové prostredie, pričom sa už počas krátkej doby pobytu v centre dopustila opakovane krádeží. Dieťa si vyžaduje odborné vyšetrenia a pomoc, nevie čítať ani písať. Na prípadovej konferencii boli naplánované aj úlohy pre otca, ktorý má upraviť svoje pomery tak, aby bol schopný zabezpečiť starostlivosť a potreby dieťaťa počas krátkodobých pobytov v jeho domácnosti v prípade, že sa ich vzťah bude pozitívne rozvíjať. Otec v čase konania prípadovej konferencie nebol ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade práce, bol bez príjmu, žije len z príjmu svojej manželky, ktorá je poberateľkou dôchodku. Dňa 18.08.2020 bolo telefonickým rozhovorom v CDR Košice, Uralská 1 zistené, že otec veľmi intenzívne, denne, do centra telefonuje a zaujíma sa o dcéru. Zatiaľ sa realizujú len stretnutia v priestoroch CDR, mal. Š. sa im teší. Do budúca sú plánované aj krátkodobé pobyty maloletej v domácnosti otca, pokiaľ k tomu bude mať vhodné podmienky. Dňa 26.08.2020 kolízny opatrovník na tunajší súd podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia mal. Š. Q. na účely úpravy jej rodinných a sociálnych pomerov s výkonom v CDR Košice, Uralská 1. Dňa 28.08.2020 kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval pestúnku p. T. J.. Uviedla, že sa s dcérou X. po umiestnení mal. Š. Q. do ústavnej starostlivosti vrátili do M. N. za rodinou. V X. predali rodinný dom, ktorí vlastnili a plánujú sa naďalej zdržiavať v zahraničí. Pestúnka poukázala na to, že ešte aj pred odchodom mal. Š. z rodiny ukradla jej príbuzným mobil, za ktorý museli zaplatiť 100 EUR. V súvislosti so zabezpečovaním pestúnskej starostlivosti nepoberali žiadne príspevky, až po poslednom návrate do M. N. im bolo vystavené potvrdenie, že im tu dávky vyplatené nebudú, preto si bude p. J. žiadať o tieto dávky na M., pokiaľ to bude možné. Pestúni mal. Š. Q.Á. sa definitívne rozhodli pre ukončenie pestúnskej starostlivosti o dieťa a trvajú na svojom návrhu v celom rozsahu. Súdneho pojednávania sa pravdepodobne nezúčastnia, budú súhlasiť s tým, aby súd pojednával bez ich prítomnosti. V tejto súvislosti bolo p. J. poskytnuté sociálne poradenstvo. ÚPSVaR Rožňava ako kolízny opatrovník mal. Š. Q. navrhuje návrhu manželov J. vyhovieť a zrušiť pestúnsku starostlivosť o dieťa už aj s poukazom na ust. § 52 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého súd zruší pestúnsku starostlivosť vždy, ak o to pestún požiada. Opatrenia SPODaSK v záujme udržania dieťaťa v pestúnskej starostlivosti, podpory pestúnov a podpory adaptácie dieťaťa a riešenia výchovných problémov s dieťaťom nebolo možné vykonávať z dôvodu, že rodina sa dlhodobo zdržiavala v zahraničí. Maloletá si vyžaduje odborné vyšetrenia a systematické výchovné vedenie, ktoré jej CDR zabezpečuje. Situácia v pestúnskej rodine vyústila až do nevyhnutnosti vyňatia dieťaťa a jeho umiestnenia do zariadenia neodkladným opatrením. Pestúni ju v zariadení nekontaktovali, ohľadom jej adaptácie sa informovala p. J. v telefonickom rozhovore dňa 28.08.2020. Do právoplatnosti rozhodnutia súdu o nariadení výchovného opatrenia na účely úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. Š. Q.Á. kolízny opatrovník navrhuje po zrušení pestúnskej starostlivosti ponechať maloletú dočasne v ústavnej starostlivosti CDR Košice, Uralská 1, na základe neodkladného opatrenia 7P/135/2020 zo dňa 03.07.2020.

7. Podľa ust. § 52 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), pestúnska starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou pestúna, d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochrannej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

8. Podľa ust. § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

9. Podľa ust. § 52 ods.6 Zákona o rodine, ak zanikne pestúnska starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti o dieťa; ak súd zistí, že u maloletého dieťaťa sú predpoklady na osvojenie, začne aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

10. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovatelia už nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletá sa na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu vydaného pod sp.zn. 7P/135/2020 nachádza dočasne v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1. Pestúni už naďalej nemajú záujem, aby maloletá zotrvala v ich osobnej starostlivosti. Odstaňovali sa do O. Z., kde žijú a pracujú. Ako vyplýva z ustanovenia zákona, súd zruší pestúnsku starostlivosť vždy, ak o to pestún požiada. Právny vzťah medzi dieťaťom a osobou, ktorej bolo dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti, je založený na dobrovoľnosti. Nikoho nemožno nútiť, aby sa staral o cudzie dieťa, a to ani v prípade, ak za to poberá od štátu odmenu. A nemožno ani predpokladať, že by túto funkciu plnil v záujme dieťaťa, ak by mu bolo zverené do starostlivosti proti jeho vôli alebo bez jeho súhlasu. V mysle vyššie uvedeného súd zrušil pestúnsku starostlivosť navrhovateľov. Keďže maloletá je dočasne umiestnená v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Košice, Uralská 1 a tunajším súdom bolo zároveň nariadené výchovné opatrenie na úpravu rodinných a sociálnych pomerov, keďže otec prejavuje evidentný záujem o maloletú, súd nerozhodoval o ďalšej náhradnej starostlivosti. Po uplynutí doby nariadeného výchovného opatrenia bude následne na otcovi, aby podal návrh na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, prípadne ak výchovné opatrenie nesplní svoj účel, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti.

11. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.